

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
(ΠΣΕΥ)-ΝΠΔΔ

Ταχ. Δ/ση : Παπαρηγοπούλου 15
Ταχ. Κώδικας : 105 61
Πληροφορίες : Τσουγένη Αικατερίνη
Τηλέφωνο : 2103231831
Αριθμ.συσκ.τηλ/τυπίας: 2103231831
e-mail : info@psey.gr

ΑΘΗΝΑ 20/8/2019

Αρ. Πρωτ.: 2365

ΠΡΟΣ

α. Γραφείο Υπουργού - Γραμματεία
(minister.gram@moh.gov.gr.)

β. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημόσιας
Υγείας

secretary.gen.dy@moh.gov.gr

γ. Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας - Γραμματεία
ddy@moh.gov.gr

δ. Διεύθυνση Στρατηγικού Σχεδιασμού -
Τμήμα Α' - Στρατηγικού Σχεδιασμού και
Πολιτικής Υγείας
dss@moh.gov.gr

ε. Γενική Διεύθυνση Υπηρεσιών Υγείας
gdy@moh.gov.gr

στ. Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας
Υγείας Και Πρόληψης - Προϊστάμενος
rfy@moh.gov.gr

ΘΕΜΑ: «Πανελλήνια Ημέρα Επισκέπτη/πτριας Υγείας 2019».

ΣΧΕΤ.: (α) Το άρθρο 13 του Ν. 4486/2017 (ΦΕΚ 115τ Α/7-8-2017) «Μεταρρύθμιση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, επείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας και άλλες διατάξεις».

(β) Την ΥΑ Φ 90380/5383/738/2012 (ΦΕΚ 1233/Β'/11-04-2012 "Ενιαίος Κανονισμός ΕΟΠΠΥ".

(β) Το άρθρο 40 του Ν.4058/2012 (ΦΕΚ 63/Α'/22-03-2012) «Παροχή υπηρεσιών ασφάλειας από ένοπλους φρουρούς σε εμπορικά πλοία και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις της παρ.3 του άρθρου 24 του Ν.4272/2014 (ΦΕΚ 145/Α'/11-07-2014).

(γ) Την ΥΑ Γ4α/Γ.Π.100714/2014 (ΦΕΚ 3477/Β'/23-12-2014) «Οργάνωση και λειτουργία Πανελληνίου Συλλόγου Επισκεπτών Υγείας (Π.Σ.Ε.Υ.).

(δ) Δ1γ/Γ.Π./οικ.55959, 26/07/2019 εγκύκλιο του Υπουργείου Υγείας με θέμα την «Εφαρμογή της Αντικαπινοστικής Νομοθεσίας».

Η 17^η Σεπτεμβρίου κάθε έτους έχει ορισθεί ως **Πανελλήνια Ημέρα Επισκεπτών Υγείας** (σχετ.(α)). Μια ημέρα σύμβολο για τους Επισκέπτες-πτριας Υγείας (ΕΕΥ) και μια ευκαιρία ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης για τη σημασία του ρόλου τους σε επιλεγμένα και επίκαιρα θέματα προάσπισης και προαγωγής της Δημόσιας και Κοινωνικής Υγείας.

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Επισκεπτών Υγείας (ΠΣΕΥ-ΝΠΔΔ), εκ του καταστατικού θεσμοθετημένου ρόλου του (σχετ. (β)και (γ)), αναλαμβάνοντας την ευθύνη για τον

σχεδιασμό, συντονισμό, υλοποίηση και αξιολόγηση παρεμβάσεων και προγραμμάτων πρόληψης, αγωγής και προαγωγής υγείας σε πανελλαδικό επίπεδο, και λαμβάνοντας υπόψη την Υπουργική προτεραιότητα για την ανάπτυξη δράσεων και ενεργειών κοινοτικής ευαισθητοποίησης, ώστε να καταστεί αποτελεσματικότερη η εφαρμογή της αντικαπνιστικής νομοθεσίας, αποφάσισε να αναδείξει το θέμα της καταπολέμησης της καπνιστικής συνήθειας και των επιπτώσεων της στη φετινή Πανελλήνια Ημέρα ΕΕΥ.

Το κάπνισμα αποτελεί σήμερα την πιο σημαντική **προλήψιμη** αιτία θανάτου και αυξημένης νοσηρότητας, όπως οι καρδιαγγειακές παθήσεις, οι πνευμονοπάθειες, οι κακοήθειες νεοπλασίες και πλήθους άλλων νοσημάτων οι οποίες κοστίζουν πάνω από 3 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως στην ελληνική πολιτεία, μη συμπεριλαμβανομένου του κόστους της απώλειας παραγωγικότητας /γονιμότητας.

Το κάπνισμα είναι ασθένεια. Στη χώρα μας, έχει λάβει διαστάσεις επιδημίας διότι η καπνιστική συνήθεια είναι η πιο διαδεδομένη μορφή εθισμού και εξάρτησης σε μια κοινωνία όπου, σύμφωνα με μελέτες, η πρώτη επαφή με τα προϊόντα καπνού γίνεται δυστυχώς πριν καν συμπληρωθούν τα 13 έτη ζωής.

Η υγεία αποτελεί ένα από τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα. Το κράτος οφείλει να εξασφαλίζει το δικαίωμα κάθε ανθρώπου να απολαμβάνει το υψηλότερο εφικτό επίπεδο φυσικής και ψυχικής υγείας και οι σύγχρονες πολιτικές υγείας δύναται να παρέχουν τις συνθήκες που θα επιτρέπουν την άσκηση αυτού του δικαιώματος, όπως πολύ σωστά έθεσε ως προτεραιότητα η νέα πολιτική ηγεσία του Υ.Υ.

Οι ΕΕΥ ως οι εξειδικευμένοι επαγγελματίες στο πεδίο της εφαρμοσμένης Δημόσιας και Κοινοτικής Υγείας (ΔΚΥ), με βαθιά επίγνωση, εμπειριστατωμένη γνώση και άρτια μεθοδολογική κατάρτιση των παραγόντων έναρξης, συντήρησης της καπνιστικής συμπεριφοράς και δυσκολίας διακοπής της, αλλά και της παθολογίας και των βλαβερών και δοσοεξαρτώμενων επιπτώσεων που προκαλεί το κάπνισμα και η εξάρτηση από αυτό, είναι οι πλέον καταλληλότεροι και πλήρως νομοθετημένοι επαγγελματίες ώστε να :

α) σχεδιάσουν, εφαρμόσουν και αξιολογήσουν δράσεις πρόληψης και ευαισθητοποίησης του κοινωνικού συνόλου, καθώς και των ευάλωτων ομάδων πληθυσμού (πχ ανήλικους, ΑμεΑ, χρόνιους πάσχοντες κ. α).

β) προωθήσουν και αποτιμήσουν στοχευμένες παρεμβάσεις και ολοκληρωμένα προγράμματα πρόληψης και διακοπής της καπνιστικής συμπεριφοράς/εξάρτησης

γ) οργανώσουν και αποτιμήσουν ολοκληρωμένα προγράμματα συμβουλευτικής, πλάνων διαχείρισης της εξάρτησης από τον καπνό και προαγωγής υγείας.

δ) κινητοποιήσουν και ενισχύσουν προσπάθειες σωματικοψυχικών απεξαρτήσεων

ε) δημιουργήσουν και ενισχύσουν δίκτυα κοινοτικής κινητοποίησης/συλλογικές πρωτοβουλίες και δράσεις κοινοτικής συνοχής για τη διακοπή του καπνίσματος και την προάσπιση των δικαιωμάτων προστασίας ευάλωτων ομάδων πληθυσμού έναντι των βλαβερών επιπτώσεων του καπνίσματος στην υγεία τους.

Με το μήνυμα **«ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ: Κάπνισμα-Δες το αλλιώς μαζί ΜΟΥ»** το ΔΣ του ΠΣΕΥ προτείνει την έναρξη εκδηλώσεων την **17^η Σεπτεμβρίου 2019**, την κορύφωση αυτών την **31 Μαΐου** και την λήξη αυτών, με την σχετική αποτίμηση, στις **30 Ιουνίου 2020**.

Στη πρόσφατη συνεδρίαση το Δ.Σ. του ΠΣΕΥ, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 01 Αυγούστου 2019, αποφάσισε ενδεικτικές θεματικές δράσεις, ήτοι:

- Τη δημιουργία υλικού (π.χ.βίντεο, τηλεοπτικού σποτ κ.α.) με αναφορά των βασικών σημείων των μηνυμάτων της φετινής πανελληνίας ημέρας.

- Τη ανάρτηση θεματικών δελτίων τύπου και ζωντανών διαδικτυακών μεταδόσεων συνεντεύξεων, που θα αφορούν τη συμβουλευτική για την αντιμετώπιση και τη διαχείριση της καπνιστικής εξάρτησης τα οποία θα αναμεταδοθούν σε όλα τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
- Την υπενθύμιση της κείμενης αντικαπνιστικής νομοθεσίας αναφορικά με την ορθή και αυστηρή τήρηση της σε όλους τους εμπλεκόμενους και υπεύθυνους δημόσιων χώρων και χώρων συνάθροισης κοινού , όπως αυτοί περιγράφονται αναλυτικά στο ως άνω σχετ. (δ), προκειμένου να ενισχυθεί η συλλογική και ατομική δέσμευση και ευθύνη και να εντάξουν πολιτικές διακοπής του καπνίσματος στα πλαίσια “κοινωνικής τους ευθύνης” .
- Την εκπαίδευση των ΕΕΥ της επικράτειας στην συμβουλευτική παρακίνηση, την κινητοποιητική συνέντευξη και την ανίχνευση κοινοτικών αναγκών .
- Από τις **17 Σεπτεμβρίου και έως τις 31 Μαΐου 2020** θα κληθούν οι ΕΕΥ του Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα , να δέχονται τους Πολίτες που καπνίζουν για να τους συμβουλευτούν για την διακοπή και τη διαχείριση της καπνιστικής εξάρτησης(κινητοποιητική συνέντευξη).
- Την καταγραφή των εξατομικευμένων παρεμβάσεων και δράσεων προαγωγής υγείας/συμβουλευτικής από τους ΕΕΥ ως νόμιμα παρόχων των εν λόγω υπηρεσιών.
- Την συνέχιση των δράσεων και παρεμβάσεων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του μαθητικού πληθυσμού από ΕΕΥ.
- Την ανάπτυξη “προσαρμοσμένων” τοπικών και περιφερειακών δράσεων/παρεμβάσεων ή /και ολοκληρωμένων προγραμμάτων , ημερίδων, θεσμικών θεματικών συναντήσεων και ομιλιών.
- Τον συσχεδιασμό και ενίσχυση εκστρατειών ενημέρωσης- ευαισθητοποίησης, διαβουλεύσεων και προάσπισης δικαιωμάτων προστασίας της υγείας έναντι του καπνού με νέους, ΑμεΑ, χρόνιους πάσχοντες, μετανάστες, επαγγελματίες υγείας, εκπαιδευτικούς, επαγγελματίες υγειονομικού ενδιαφέροντος, πολιτιστικούς συλλόγους, Τοπική Αυτοδιοίκηση κ.α.

Διαδικασία υλοποίησης

Βασικά χαρακτηριστικά των δράσεων/ παρεμβάσεων και ολοκληρωμένων προγραμμάτων πρόληψης και καταπολέμησης της καπνιστικής εξάρτησης και των επιπτώσεων της.

Αναφορικά με τους ανωτέρω ενδεικτικούς θεματικούς άξονες αξίζει να ανφερθούν τα κάτωθι:

Α)Οι εν λόγω ενδεικτικές δράσεις /παρεμβάσεις δύναται να ανανττύσσονται σε Εθνικό επίπεδο με αποκλειστική ευθύνη των ΕΕΥ , αυτόνομα ή σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες εξειδικευμένους στην Αγωγή -Προαγωγή Υγείας /υπηρεσίες/ συλλογικότητες, και κατόπιν σχετικής ανίχνευσης και μελέτης αναγκών υγείας (evidence based health promoting programmes), τηρώντας πάντα τις τυχόν προβλεπόμενες διαδικασίες εισόδου/ πρόσβασης και συνεργασίας.

Β)Διαθέσιμο έγκυρο υλικό(π.χ. φυλλάδια, αφίσες κ.α) δημόσιων και ιδιωτικών φορέων δύναται να αξιοποιηθεί από τους εμπλεκόμενους ΕΕΥ. Νέο υλικό που θα προκύψει κατά τον σχεδιασμό, εφαρμογή και αποτίμηση των εν λόγω κοινοτικών δράσεων/ παρεμβάσεων και προγραμμάτων αγωγής, προαγωγής υγείας και συμβουλευτικής από τους ΕΕΥ ,αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία του ΠΣΕΥ, ως εποπτευόμενος φορέας του ΥΥ και δύναται να αξιοποιηθεί κατά αποκλειστικότητα από τα μέλη του, κατόπιν εγκεκριμένου αιτήματος του. Οι ΕΕΥ που πρόκειται να υλοποιήσουν τέτοιες δράσεις/ παρεμβάσεις και προγράμματα οφείλουν να αποστέλλουν τα συλλεγόμενα δεδομένα ως **10 Ιουνίου 2020** στο ΠΣΕΥ.Ο ΠΣΕΥ εντός του επόμενου διαστήματος θα διαθέσει μέσω της ιστοσελίδας του στους ενδιαφερόμενους ΕΕΥ που πρόκειται να αναπτύξουν κοινοτικές δράσεις/

παρεμβάσεις πίνακες απολογισμού, προκειμένου να υπάρξει μεθοδολογικά κατάλληλη καταγραφή δεδομένων και ομογενοποίηση τους.

Γ)Το ΔΣ του ΠΣΕΥ δύναται να δημιουργήσει και αξιοποιήσει τους ΕΕΥ που διαθέτουν σχετική θεματική εμπειρία για τον επανασχεδιασμό και αξιολόγηση των εν λόγω κοινοτικών δράσεων/παρεμβάσεων. Δεσμεύεται όπως κοινοποιήσει την αποτίμηση των κοινοτικών αυτών δράσεων /παρεμβάσεων και προγραμμάτων ως **15 Ιουλίου 2020** στο ΥΥ για την χάραξη Εθνικών προτεραιοτήτων και πολιτικών πρόληψης και αντιμετώπισης της καπνιστικής συνήθειας.

Δ)Οι ως άνω περιγραφόμενες αυτόνομες ή συνεργαζόμενες κοινοτικές θεματικές δράσεις/παρεμβάσεις και προγράμματα δύναται να αναπτύσσονται επιπρόσθετα και για όσους ΕΕΥ θα δηλώσουν ότι προτίθενται να ασχοληθούν και φέτος στο πλαίσιο της Αγωγής Υγείας σε Εθνικό επίπεδο με το μαθητικό πληθυσμό, σύμφωνα με το προτυποποιημένο υλικό και διαδικασία που έχει υποδείξει το ΥΥ και άλλοι σχετικοί φορείς (ΚΕΘΕΑ, ΟΚΑΝΑ κ.α.) .Ο ΠΣΕΥ ως υποχρεούται νομοθετικά μετά τη συλλογή των κοινοποιημένων δεδομένων από τα μέλη του, θα τα προωθήσει στο ΥΥ ,με τυχόν προτάσεις του για επικαιροποίηση υλικού και αξιολόγησης δεικτών ανάπτυξης και εφαρμογής αυτών.

Ε)Οι ΕΕΥ είναι οι ιδανικοί επαγγελματίες υγείας για να υλοποιήσουν κοινοτικές δράσεις /παρεμβάσεις και ολοκληρωμένα προγράμματα αγωγής, προαγωγής υγείας και συμβουλευτικής ,μεταξύ άλλων θεμάτων υγείας και για το κάπνισμα. Ως εκ τούτου δεν υπάρχει ανάγκη υπηρεσιακής υποδείξης και άλλων χρονοβόρων διοικητικών διαδικασιών αδειοδότησης για την άσκηση του έργου τους στο άτομο, στην οικογένεια, στους εργαζόμενους, στην κοινότητα.

Στ)Στο πλαίσιο εορτασμού της Εθνικής Ημέρας ΕΕΥ , το ΔΣ του ΠΣΕΥ προτίθεται να συνεργαστεί ενδεικτικά με την **Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία**, προκειμένου να διαπραγματευτεί θέματα που σχετίζονται με τις ανάγκες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης των πολιτών για την πρόληψη και αποφυγή πρόκλησης κακοηθειών εξαιτίας του καπνίσματος.Οι εν λόγω συνεργαζόμενοι φορείς έχουν δρομολογήσει τις διαδικασίες κοινής δράσης ενημέρωσης κοινού στο **Σύνταγμα στις 17 Σεπτεμβρίου 2019** και τη διανομή σχετικού ενημερωτικού συνσχεδιαζόμενου έντυπου υλικού.

Ανάλογες πρωτοβουλίες ανάπτυξης **δικτύων συνεργασίας και συνηγορίας** σε τοπικό και Περιφερειακό επίπεδο προτείνεται από το ΔΣ του ΠΣΕΥ να οργανώσουν, εφαρμόσουν και αποτιμήσουν όλοι οι ΕΕΥ της επικράτειας. Προκειμένου να προτυποποιηθεί η διαδικασία συνεργασίας , παρακαλούνται τα μέλη μας όπως κοινοποιήσουν τα συλλεγόμενα δεδομένα συνεργασίας.

Ζ)Επίσης, στο πλαίσιο εκτίμησης των αναγκών για τον σχεδιασμό δράσεων/ παρεμβάσεων και εξετάσεων προληπτικού χαρακτήρα (πχ. σπιρομέτρηση), δύναται οι εμπλεκόμενοι ΕΕΥ όπως συνεργαστούν με τακτικά εξωτερικά πνευμονολογικά ιατρεία των δημόσιων και ιδιωτικών δομών , καθώς και να συντονίσουν και προγραμματίσουν επιτόπιους ελέγχους με τη σύσταση διεπαγγελματικών ομάδων υγείας.

Η)Το ΔΣ του ΠΣΕΥ προτίθεται να υποστηρίξει οποιαδήποτε πολιτική βούληση προκειμένου οι ΕΕΥ ως νόμιμα οριζόμενοι πάροχοι υπηρεσιών ΠΦΥ κα Δημόσιας Κοινοτικής Υγείας να μπορούν να καταχωρούν πράξεις αγωγής,προαγωγής υγείας και συμβουλευτικής στους εξυπηρετούμενους τους.

Η υλοποίηση Δράσεων στην Επικράτεια από τους/τις ΕΕΥ για την πρόληψη και αντιμετώπιση της καπνιστικής εξάρτησης στοχεύει κυρίως στην επίτευξη του τιθέμενου στόχου του Υ.Υ. για περιορισμό και εξάλειψη της άμεσης και έμμεσης επαφής του ατόμου με τον καπνό, της έκθεσής του στον περιβαλλοντικό καπνό, στο δικαίωμα του να προστατεύσει

την υγεία του από τα σωματίδια που παράγονται από την καύση του καπνού, έναν από τους κυριότερους λόγους ασθενειών και θανάτων, αυξάνοντας και τις δαπάνες των κυβερνήσεων παγκοσμίως και του κοινωνικού συνόλου.

Αυτή η πολυφωνία των προσπαθειών είναι ενθαρρυντική ένδειξη πως έχει πλέον ωριμάσει η ιδέα των άκαπνων κλειστών χώρων.

Ο ΠΣΕΥ με αφοσίωση και επίδειξη αισθήματος επαγγελματικής ευθύνης επικροτεί την προτεραιότητα του Υ.Υ., συμβάλλοντας στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος απαλλαγμένου από τις επικίνδυνες συνέπειες της χρήσης καπνού, όπου όλοι θα απολαμβάνουν το υψηλότερο δυνατό επίπεδο υγείας και ποιότητας ζωής, χωρίς διακρίσεις, αποκλεισμούς και με σεβασμό στα ατομικά δικαιώματα.

Με την πεποίθηση ότι η πολιτική ηγεσία θα στηρίξει τις δράσεις των ΕΕΥ σε εθνικό επίπεδο, αρχής γενομένης αυτών της 17ης Σεπτεμβρίου, παρακαλούμε για τις δικές σας άμεσες ενέργειες και όπως μεριμνήσετε για την κοινοποίηση του παρόντος σε όλους τους εποπτευόμενους φορείς, προκειμένου να υπάρξει άμεση ενημέρωση των απασχολούμενων ΕΕΥ της Επικράτειας.

Το ΔΣ του ΠΣΕΥ παραμένει στη διάθεση του ΥΥ και των μελών του για οποιαδήποτε διευκρίνηση και συνεργασία.

ΓΙΑ ΤΟ ΔΣ ΤΟΥ ΠΣΕΥ

